

především ztráta letišť v Maleme a Herakliu, kde mělo R.A.F. svoje základny. Ztrátou jejich nemohlo se už britské letectvo rovnati letectvu německému. V tom už nerozhodoval počet letadel. Německé základny stíhacích letadel byly mnohem blíže, než základny spojenců a tato okolnost byla rozhodující.

Pokud se týče pozemních bojů, nutno zdůrazniti, že po všech zkušenostech z Holandska a jinde byla dosud zanedbána obrana letišť. Výzbroj spojenců nebyla dostatečná a tím byla ztracena rovněž mnohá příležitost. V minulé válce byly zastaveny mnohdy největší útoky několika dobře umístěnými kulomety. U Verdunu vydrželi obránci nejtěžší dělostřelecké přehrady. Chránili se opevněním a vydrželi nervy. Dělostřelecká palba musila vždycky přestati, když se pěchota přiblížila na bezpečnostní vzdálenost, nebo musila býti alespoň přeložena. A to byl okamžik pro obránce. Právě tak jest tomu v dnešní válce. Bombardování musí přestati ve vhodném okamžiku, aby mohli býti shozeni parašutisté. Není to vhodný okamžik pro obránce, aby použil plně svých automatických zbraní? Jest přece samozřejmé, že zásady zůstávají tytéž jako v r. 1914-1918; musíme se ovšem přizpůsobiti novým prostředkům.

A tak jedním z nejdůležitějších poučení z bitvy o Kretu jest v každém případě

nutnost lepší obrany letišť. Při dnešním způsobu boje nestačí už jenom hájiti letiště nějakou protiletadlovou obranou. Letiště musí býti hájeno nezbytně jednotkami pozemními, vybavenými pro tento úkol vhodnými zbraněmi. Kdyby na letišti Maleme býval postaven v opevněné posici prapor pěchoty s dostatečným počtem kulometů, vybavený přiměřeně baterií 4-6 děl, nebylo by se Němcům podařilo zmocniti se letiště a tak docíliti možnosti dopravy nových jednotek. Celá bitva mohla míti zcela jiný průběh.

Jejími studii máme možnost získati určité vědomosti o použití jednotek, dopravovaných vzduchem. Spolupráce pozemních jednotek, která hrála tak důležitou úlohu již v Holandsku a Belgii, projevila se ještě lépe v ní. Byla jistě podstatnou složkou úspěchu. Byla přímo školní ukázkou spolupráce všech složek, letectva, pozemních jednotek a námořnictva. Tiha boje ovšem spočívala na pozemních jednotkách, dopravovaných vzduchem. Bitva o Kretu ukázala jednou pro vždy, že parašutisty ani jednotky, dopravované letadly nebo kluzáky, nelze již dále přehlížeti a že budou hráti čím dále tím důležitější úlohu. Jest zcela možné, že tato bitva bude jednou vzorem pro operace v Tichém oceánu.

Technika boje a jeho vliv na vývoj pozemních zbraní

Ve V.R., č. 5 t.r., vyšel článek s výše uvedeným nadpisem od A.F. volajícím po diskusi. Protože ani pěšák ani dělostřelec se k věci neozvali, činím tak sám, aby nevzniklo zdání, že všichni vojenští čtenáři V.R. souhlasí s autovými názory.

Autor článku uvádí, že nyní pohyb dostal se na přední místo před palbu. Soudím, že problém zůstal týž ve své dřívější podstatě, t.j., že napřed musí býti převaha palby, aby se mohl provádět pohyb. Nyní tank a bombardér střemhlav vyřešily dosažení převahy palby velmi hospodárně prováděním palby přímé a k tomu ještě střelami větších ráží. Palba přímá je velmi účinná a k zásahům postačí jen malé množství střel poblíž cíle. Tím, že střely jsou větší ráže, lehce se provádí neutralisace menších cílů. Ji využívá rychle se pohybující tank a v zápětí za ním sledující pěchota, takže není třeba palby ničivé, vyžadující většího množství střeliva a delšího času. Tak převaha

palby docílila se poměrně malým množstvím střeliva, čímž vzniká dojem, že palba ztrácí svůj dřívější význam. Bez získání i takového převahy palby, která zůstává stále dřívější první podmínkou pohybu, za normální obrany nepronikne do týlu obránce žádný sebe-rychlejší pozemní stroj.

Získání převahy palby pro pohyb platí normálně i pro souboj tankových jednotek. V něm palebnou základnu tvoří na zemi druhý sled tanků — event. vytvořený z prvního střelivými tanky neb útočným dělostřelectvem — nebo protitankových a polních děl (nejlépe na pásech), neb obojí dohromady. Výpomoc pozemní palební základně tvoří bombardéři střemhlav. První sled pohybový tvoří nejčastěji tanky lehčí — rychlejší. V podstatě je to postup „pídalkový“, jak se učívá pro průzkumnou službu, který však k dosažení vytčených prostorů je mnohdy kombinován s obchvaty k vůli využití terénu a překvapení protivníka. Tím

však, že vše provádí se rychle se pohybujícími stroji, je celý spád boje rychlý, kde se zejména prvním sledem nevypálí mnoho ran, čímž i zde vzniká dojem, že pohyb dostal se před palbu.

Jinak vývody autora s hlediska uvažovaného jím způsobu boje — útok tanků za doprovodu pěchoty — považuji za logické až na závěr o zbraních protiletadlových, resp. těžkých kulometech. V nynější válce poměrně velký úspěch letectva proti pozemním jednotkám je způsoben nedostatkem protiletadlových zbraní a nedostatečným výcvikem ve střelbě v tomto oboru. Těžký kulomet je velmi dobrou protiletadlovou zbraní od 400 do 800 m výšky, kde je těžce nahraditelný jinými zbraněmi. Z toho důvodu nelze uvažovat o podstatnějším snížení počtu těžkých kulometů u jednotek. Tyto budou naopak doplněny těžkými kulomety větších ráží, aby byl zdolán pancíř nízké létající letounů a též, aby střelou letoun byl poškozen účinněji.

Pro těžké kulometry mluví však i potřeby obrany. Za té, jak autor článku píše, je třeba oddělit od sebe útočící sledy útočnickovy, t. j. tank od pěšáka, tankovou divisi od motorizované, vozidla od pohonných hmot a pod. Hlavní při tom bude oddělení pěšáka od tanku. Pro to, jak autor správně soudí, zbude jen mělká palebná přehrada obráncova. Avšak právě pro tuto mělkost je třeba tuto přehradu vytvořit velmi účinnou a hospodárnou. Toho lze dosáhnout především palbou bočnou — z kulometů. Tím, že při tankovém průrazu zbude obránci jen málo automatických zbraní, je žádoucí, aby zůstavší zbraně, jakož i zbraně sousedů měly značný rozsah manévru palbou. Ten pro svoji větší donosnost má těžký kulomet proti normálnímu lehkému kulometu. Z větší dálky je obtížnější zjistitelné, kde přesně je zdroj bočné palby. Proto neutralisace takové zbraně vyžádá si delšího času. Za uvažovaných okolností každá ztracená minuta útočnickova je značným ziskem pro obránce.

Z těch důvodů se domnívám, že u pěchoty nebude možno snižovat počet těžkých kulometů. Tím však, že kulomet bude se uplatňovat i v obraně, bude lze snížit i v obsluze počet nosičů střeliva, zvláště budou-li k dispozici pásová vozidla pro dopravu střeliva ev. samotných těžkých kulometů.

Avšak autorem uvažovaný způsob útoku — útok tanků za doprovodu pěchoty — nebude jediným druhem útoku pěchoty. V terénu, kde pro jeho rozervanost, porost nebo zastavenost a pod. nebude lze užiti

tanků, bude pěchota nucena útočiti podle dřívějšího způsobu bez tanků. Takový případ nastane i v zimě, kde pro silnou vrstvu sněhu nebude možný pohyb tanků. Stejně tomu tak bude, když pěchota — ať již z jakýchkoliv důvodů — nedostane tanků pro útok. Pro tento druh útoku, naprosto odlišného od autorova jediného předpokladu, bude třeba též vyhovět pěchotě a to odlišně, než vyplývá z pisatelova závěru výše uvedeného článku.

Pokud jde o dělostřelectvo, soudím, že, jako dříve, kostrou obrany byly těžké kulometry, tak dnes proti tankům touto kostrou je a zůstane dělostřelectvo ve své velké většině druhů a ráží. Proti názoru autora článku, že dělostřelectvo potřebuje především zbraně proti tankům, soudím, že dělostřelectvo je samo velmi dobrým prostředkem protitankové obrany a podle toho musí být i vycvičeno. (Snad autor se nepřesně vyjádřil a místo slova „zbraně“ míní „děla“, schopná palby proti tankům.) Vycházejí z tohoto základního poznatku odrazí se fakt především na způsobu organizování a vedení obranného boje. Souhlasím s autorem, že lineární systém obrany musí být nahrazen přeorientováním na opěrné prostory (ne na body), různé velikosti podle početnosti posádky a terénních poměrů. Zatím co protitankové překážky, ať přirozené či umělé, jsou jen pouhou pasivní složkou protitankové obrany, dělostřelectvo je a zůstane činitelem aktivním a často rozhodujícím. Právě proto, aby dělostřelectvo mohlo proti tankům co nejvíce využítí manévru palbou — i když půjde jen o palbu přímou — bude nutno podle podrobného průzkumu terénu na místě vyřešit detailní obranu opěrných prostorů. Bude-li dělostřelectvo na pásech a schopno rychlého přemísťování v terénu, menší část dělostřelectva bude moci být předvídána i pro manévry dělostřelectvým materiálem.

V mínění o jezdecktvu a telegrafním vojsku stotožňuji se s autorem článku.

Ženíjní vojsko však bude museti doplnit svůj výcvik jedním zásadním novým oborem výcviku a to v použití ženijních úderníků. Podle německých zkušeností, osvědčených v této válce, lze výhodně ženijních úderníků použít proti různým druhům opěvnění a pro boj v osadách a městech. Plamenomety a nálože třaskavin budou hlavním vybavením ženistů pro uvedený úkol. Proto ženijní úderníci budou páteří útočných jednotek v uvedeném druhu boje. Jelikož pevnosti a k obraně zařízená obydlí tvoří pilíře nepřátelské obrany, a jejich vyvrácení